

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu w dniu 12 października 2023 r. bez udziału stron
wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych przy
Sądzie Okręgowym w G. z dnia 8 lutego 2023 r. o wyłączenie ławnika Sądu
Najwyższego Jacka Leśniewskiego od udziału w rozpoznaniu odwołania Ministra
Sprawiedliwości z dnia 15 marca 2022 r. od wyroku Sądu Dyscyplinarnego przy
Sądzie Apelacyjnym [...] z dnia 26 stycznia 2022 r., sygn. akt ASD [...], w sprawie
sędziego Sądu Rejonowego w Z. X.Y., sygn. akt II ZOW 51/22
na podstawie art. 10 i art. 61 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym
w zw. z art. 42 § 2 k.p.k. w zw. z art. 44 k.p.k. a contrario

postanowił:

**nie uwzględnić wniosku o wyłączenie ławnika Sądu
Najwyższego Jacka Leśniewskiego od rozpoznania sprawy o
sygn. akt II ZOW 51/22.**

UZASADNIENIE

W toku rozprawy, w dniu 8 lutego 2023 r., w sprawie o sygn. akt II ZOW 51/22, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych przy Sądzie Okręgowym w G. sędzia E. T.-W., złożyła do protokołu wniosek o wyłączenie od rozpoznania sprawy ławnika Sądu Najwyższego Jacka Leśniewskiego, gdyż jest on osobą nieuprawnioną z uwagi na upływ kadencji do udziału w tym postępowaniu (protokół rozprawy z dnia 8 lutego 2023 r., sygn. akt II ZOW 51/22).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie jest zasadny.

Sąd Najwyższy wskazuje, iż momentem rozpoczęcia rozpoznania sprawy o sygn. akt II ZWO 51/22 jest wydanie zarządzenia o wyznaczeniu terminu rozprawy, co nastąpiło w dniu 21 listopada 2022 r., a zatem w czasie trwającej kadencji ławnika SN Jacka Leśniewskiego.

Zgodnie z treścią art. 61 § 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (dalej: u.SN), kadencja ławników Sądu Najwyższego trwa 4 lata kalendarzowe następujące po roku w którym dokonano wyborów, zaś funkcja ławnika Sądu Najwyższego wybranego w trakcie kadencji wygasa z upływem kadencji ogółu ławników Sądu Najwyższego. Przepis § 4 uprzednio wspomnianego artykułu wskazuje natomiast, iż po upływie kadencji ławnik Sądu Najwyższego może brać udział jedynie w rozpoznawaniu sprawy rozpoczętej wcześniej z jego udziałem, do czasu jej zakończenia. Wykładni art. 61 § 4 u.SN nie można zawężyć tylko do rozpoczęcia przewodu sądowego w sprawie karnej, gdyż przepis ten obejmuje łącznie (wspólnie) szerszy krąg ławników Sądu Najwyższego, czyli również tych, którzy nie orzekają w sprawach karnych, zatem wykładnia przepisu powinna być jednakowa i jednolita dla wszystkich ławników. Ustawodawca nie ograniczył zatem możliwości udziału ławnika w rozpoznaniu sprawy do sytuacji, kiedy rozpoczęto rozprawę, tj. w momencie, gdy doszło do jej wywołania bądź - tym bardziej - otwarcia przewodu sądowego. Literalne brzmienie treści powołanego przepisu traktuje bowiem o rozpoczęciu sprawy (a nie rozprawy), które należy utożsamiać z chwilą jej zawiśnięcia w Sądzie Najwyższym, a udział ławnika w jej rozpoznaniu z wyznaczeniem go do obsady orzeczniczej, gdyż od tego momentu ławnik ma dostęp do akt sprawy i jest zobowiązany do współtworzenia składu orzekającego.

W opinii Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego nr BSA II.050.2022 z dnia 9 września 2022 r. uznano, że art. 64 § 4 u.SN w zw. z art. 61 § 3 u.SN należy rozumieć w ten sposób, że przepis ten dotyczy uprawnienia i obowiązku ławnika SN, którego wyznaczono do rozpoznawania sprawy zarządzeniem o wyznaczeniu go do orzekania w danej sprawie, które zostało wydane przed upływem kadencji ogółu ławników SN, po przeprowadzeniu przez właściwy sekretariat SN procedury wyznaczania ławników do orzekania na podstawie

właściwych przepisów do rozpoznania sprawy, do czasu jej zakończenia. Z kolei, w opinii Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego nr BSA II.050.112.2022 z dnia 6 grudnia 2022 r. uznano, że procedura stosowania wspomnianego przepisu art. 61 § 4 u.SN jest odpowiednikiem art. 165 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych. Regulacja ta, na gruncie prawa o ustroju sądów powszechnych nie była sporna. W doktrynie wskazuje się, że ławnik ma obowiązek udziału (i zarazem uprawnienie) w rozpoznawaniu spraw rozpoczętych wcześniej z jego udziałem (G. Ott [w:] Prawo o ustroju sądów powszechnych. Komentarz, red. A. Górski, Warszawa 2013, art. 165, J. Gudowski, T. Ereciński, J. Iwulski [w:] J. Gudowski, T. Ereciński, J. Iwulski, Komentarz do ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych [w:] Prawo o ustroju sądów powszechnych. Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz, wyd. II, Warszawa 2009, art. 165, teza nr 2).

Wyznaczenie ławnika do rozpoznania sprawy przed datą wygaśnięcia kadencji, uzasadnia stwierdzenie, że sprawa została już rozpoczęta z jego udziałem, zatem okoliczność upływu kadencji, na którą powołuje się wnioskodawca, nie może mieć wpływu na możliwość orzekania ławnika SN Jacka Leśniewskiego w sprawie.

Mając na względzie powyższe Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[M. T]

[ał]